

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/117/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422202454
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422202454.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Antalom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: H. Š., X.. XX.XX.XXXX, Z. Š., X.. XX.XX.XXXX C. P. Š., X.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti rodičov - matky: Z. F., X.. XX.XX.XXXX, V. L. G.. E.X. XXX/X, XXX XX Ž. X. P., aktuálne bytom Č.R. XXX/XX, XXX XX F. a otca: A. Š.B., X.. XX.XX.XXXX, V. L. H. Ž. X. P., toho času v Ú. X. Y. V. S. R. Š., N.. L. X, J. XX, XXX XX F.-Š., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. detí H. Š., X.. XX.XX.XXXX, Z. Š.Ö., X.. XX.XX.XXXX C. P. Š., X.. XX.XX.XXXX sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 25.08.2022 domáhala, aby súd rozhodol o zvýšení výživného zo strany otca, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25P/56/2020-50 zo dňa 09.06.2021, právoplatným dňa 02.07.2021, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa u každého mal. dieťaťa zvlášť, a to na sumu 170 Eur na mal. H. a mal. Z. u každého zvlášť a na sumu 130 Eur mesačne na mal. P.. Vo svojom návrhu uviedla, že naposledy bolo určené výživné na mal. deti približne pred rokom, čo samo o sebe zakladá zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu výšky výživného. Od posledného určenia výživného došlo nielen k všeobecnému nárastu životných nákladov, ale aj k podstatnému zvýšeniu výdavkov na tri mal. deti. Nakoľko si otec neplnil vyživovaciu povinnosť, za ktorú bol odsúdený, musela si podať návrhu o náhradné výživné, ktoré jej bolo schválené v septembri 2022. Táto suma je nepostačujúca, mal. deti navštevujú školu a aj družinu. Kупuje im školské pomôcky, oblečenie, hygienu a stravu. Mal. P. nastupuje od septembra 2022 do 1. ročníka základnej školy, čím sa jej zvýšia výdavky. Mesačné náklady matka vyčíslila na bývanie 380 Eur, stravu 350 Eur, hygienu na mal. deti 50 Eur, oblečenie 170 Eur, školské pomôcky 80 Eur, školské pomôcky pre mal. P. do školy taška v hodnote 35 Eur a ostatné pomôcky v sume 50 Eur, obedy mesačne 38 Eur. Jej súčasný príjem je 600 Eur netto.

2. Otec sa k návrhu matky písomne vyjadril dňa 12.09.2022. Uviedol, že s podaným návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí. Momentálne je vo výkone trestu odňatia slobody, a preto jeho schopnosti a možnosti nedovoľujú, aby plnil výživné v takej výške. Nemá žiadny príjem a v tejto situácii ani nie je možné sa zamestnať. V čase, keď bol v partnerskom vzťahu s navrhovateľkou, sa podieľal na starostlivosti o mal. deti, získal spotrebný úver vo výške cca 23.000 Eur, ktoré finančné prostriedky využil na prerobenie bytu, v ktorom spoločne s partnerkou bývali. Navrhovateľka po rozchode prerobený byt ďalej užíva. Na trhu práce sa nevedel uplatniť z psychických dôvodov spojených s rozchodom s navrhovateľkou a rozpadom ich rodiny. Nebol schopný plniť si ani vyživovaciu povinnosť, za čo bol

trestne odsúdený v auguste tohto roku. Nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, pred nástupom do výkonu trestu nemal žiadny príjem, nepoberal žiadne sociálne dávky. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Vo výkone trestu nie je zaradený do práce, nemá žiadny príjem z neho.

3. Uznesením č.k. 25P/117/2022 zo dňa 05.09.2022 súd mal. deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 23.09.2022 doporučil súdu návrhu matky vyhovieť a otcovi zvýšiť vyživovaciu povinnosť primerane k ich veku a potrebám ako aj s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca.

5. Matka sa na pojednávaní pridržiavala písomne podaného návrhu. Uviedla, že je ochotná sa s otcom dohodnúť na zvýšení výživného tak, že na H. navrhuje zvýšiť výživné na sumu 90 Eur, Z. 80 Eur a P. 70 Eur, pretože od svojho zamestnávateľa si musela vziať pôžičku vo výške 1.000 Eur, ktorú jej poskytol. V čase posledného rozhodovania v roku 2020 bola zamestnaná v spoločnosti C. R..K..S.. na dobu určitú, kde dosahovala čistý mesačný príjem cca 600 Eur. Ďalej uviedla, že v súčasnosti je nezamestnaná, keďže od zamestnávateľa obdržala výpoveď z pracovného pomeru dňa 04.10.2022. Túto výpoveď obdržala na druhý deň po jej nástupe do práce z ukončenej PN, na ktorej bola od 10.07.2022. Písomnú výpoveď súdu nevedela predložiť. V súčasnosti býva v 2-izbovom byte spolu s tromi mal. deťmi so svojím terajším priateľom, ktorý je zamestnaný ako živnostník. Jeho mesačný príjem je cca 770 Eur. V súčasnosti mal. deti navštevujú základnú školu, a to H. 6. ročník, Z. 5. ročník a P. 1. ročník. Výdavky na mal. deti má bežné, a to na stravu, ošatenie a obuv. Otec jej v minulosti neplatil ani minimálne výživné a neuhradil ani zameškané výživné, ktoré mal určené naposledy súdom v roku 2020.

6. Otec na pojednávaní uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Jeho finančná situácia je zlá, keďže sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý vykonáva v Š.. Vo výkone trestu nie je zamestnaný. Pred nástupom na výkon trestu bol taktiež nezamestnaný, býval pri matke. Nezarábal ani brigádnicke, nemal absolútne žiadny príjem, živila ho jeho matka, ktorá je dôchodkyňa a býva na ul. H..M. Y. Ž. X. P.. Keďže nemal peniaze, aby platil výživné v minimálnej výške, za to bol odsúdený a nastúpil výkon trestu, ktorý v súčasnosti vykonáva. Nemal peniaze ani na zaplatenie dlžného výživného.

7. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že sa pridržiava podanej správy. Od posledného rozhodovania sa zmenili pomery na strane mal. detí, sú staršie, vyspelejšie a mal. P. nastúpila na základnú školu, mal. H. a mal. Z. nastúpili na 2. stupeň základnej školy, preto navrhuje zvýšiť výživné otca na mal. deti vzhľadom na potreby mal. detí ako aj vzhľadom na možnosti a schopnosti otca.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov mal. detí, prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise, pripojených spisov Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 25P/56/2020, 4T/44/2022, pričom zistil tento skutkový a právny stav veci:

9. Rodičmi mal. detí sú Z. F., X.. XX.XX.XXXX C. A. Š., X.. XX.XX.XXXX, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od 07.09.2020. Deti sú narodené mimo manželstva. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 25P/56/2020-50 zo dňa 09.06.2021, právoplatným dňa 02.07.2021 boli mal. deti H., X.. XX.XX.XXXX, Z., X.. XX.XX.XXXX C. P., X.. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otca súd zaviazal povinnosťou uhrádzať výživné na každé dieťa zvlášť sumou po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc dňom 19.11.2020 k rukám matky mal. detí. V čase posledného rozhodovania o výživnom mal. H. navštevoval 4. ročník ZŠ, v súčasnosti navštevuje 6. ročník, mal. Z.Í. navštevovala 3. ročník ZŠ, v súčasnosti navštevuje 5. ročník a P. navštevovala predprípravný ročník v škôlke, v súčasnosti navštevuje 1. ročník ZŠ. Matka bola zamestnaná v spoločnosti C. R..K..S.. F., kde dosahovala čistý príjem 590 Eur netto. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že matka je aj v súčasnosti zamestnaná u tohto zamestnávateľa. Podľa vlastnej výpovede jej pracovný pomer mal byť ukončený výpoveďou dňa 04.10.2022, a to po nástupe do práce dňa 03.10.2022, kedy ukončila PN, ktorá trvala v období od 10.07.2022 do 30.09.2022. Doklady preukazujúce ukončenie pracovného pomeru súdu nepredložila. Zo mzdového listu za rok 2022 od zamestnávateľa mal súd preukázaný príjem navrhovateľky cca 740 Eur mesačne. V čase posledného rozhodovania bol otec nezamestnaný, jeho príjem nemal súd preukázaný. V súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Š. od 20.09.2022, ktorý mu bol nariadený trestným rozkazom vydaným Okresným súdom Žiar nad Hronom

č.k. 4T/44/2022-96 zo dňa 25.05.2022, právoplatným dňa 09.07.2022 pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, na skutkovom základe, že si neplnil vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 25P/56/2020 zo dňa 09.06.2021 v období od mesiaca jún 2021, čím zapríčinil dlh na výživnom celkom vo výške 772,80 Eur, vrátane nezaplateného ročného výživného za obdobie od 19.11.2020 do 09.06.2021. Podľa vlastnej výpovede bol otec pred nástupom do výkonu trestu nezamestnaný, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Uvádzal, že nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, nepoberal žiadne sociálne dávky, vo výkone trestu odňatia slobody je nezaradený do zamestnania. Mal. H. navštevoval 4. ročník ZŠ, Z. 3. ročník ZŠ a mal. P. navštevovala materskú školu. Mal. deti nenavštevovali žiadne krúžky. Matka s mal. deťmi bývala v 2-izbovom byte v F., ktorý bol kompletne zariadený. V byte spolu s nimi býval aj jej nový partner. V súčasnosti mal. H. navštevuje 6. ročník ZŠ v F., Z. 5. ročník ZŠ v F. a mal. P. 1. ročník ZŠ v F. pre sluchovo postihnutých z dôvodu problémov s rečou. Podľa vlastnej výpovede matky má na mal. deti bežné výdavky na stravu, ošatenie a obuv.

10. Podľa § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 62 ods. 1, 3, 4, 5 Zákona rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

14. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje v prípade, ak nastane zmena pomerov, zmeniť aj bez návrhu u mal. detí dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov, a teda aj so spätnou účinnosťou. Za zmenu pomerov v zmysle ustanovení Zákona o rodine nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného.

15. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na mal. deti je nedôvodný. Okresný súd porovnávajúc všetky rozhodujúce okolnosti v čase predchádzajúceho rozhodovania s okolnosťami zistenými v súčasnej dobe zistil, že u rodičov mal. detí nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Výživné zo strany otca na mal. deti bolo určené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn. 25P/56/2020, a to počínajúc od jeho právoplatnosti dňa 02.07.2021. U otca v čase posledného rozhodovania súd nemal preukázaný jeho príjem, ktorú skutočnosť potvrdil i kolízny opatrovník, preto otcovi bolo určené výživné len v minimálnej zákonnej výške, ktorá v súčasnosti predstavuje 32,11 Eur mesačne. Z lustrácie v Slovenskej poisťovni mal súd preukázané, že matka nezmenila zamestnanie, ktoré mala aj pri poslednom rozhodovaní, pričom podľa

potvrdenia zamestnávateľa dosahuje priemernú čistú mzdu okolo 700 Eur. Jej príjem zo zamestnania je teda na približne rovnakej úrovni ako v minulom období. U mal. detí za obdobie jedného roka od posledného rozhodovania nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, aby boli splnené podmienky na zvýšenie výživného. Navyiac matka mal. detí býva spolu s partnerom v 2-izbovom byte vo vlastníctve mal. detí Z. Š. a H. Š., ktorú skutočnosť mal preukázanú z rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 5P/149/2012-25 zo dňa 19.12.2012.

16. Keďže pre zmenu výšky výživného súd v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, musí mať splnenú hmotnoprávnu podmienku, a to je zmena pomerov a preukázané zvýšené výdavky na odôvodnené potreby mal. dieťaťa primerané jeho veku a zvýšený príjem povinného rodiča, v danom prípade otca, čo v tomto konaní nebolo splnené. Na strane povinného rodiča súd skúmal dôvody, pre ktoré si nemôže plniť svoju vyživovaciu povinnosť v súdom určenej výške. Tieto dôvody môžu byť objektívne alebo subjektívne. Súd na objektívne dôvody, ktorými sú neschopnosť zabezpečiť si príjem primerane svojmu veku, vzdelaniu, kvalifikácii, skúsenostiam, praxi, zdravotnému stavu, nemôže prihliadať. Na druhej strane, keď je otec ako povinný rodič vo výkone trestu odňatia slobody má si plniť vyživovaciu povinnosť i počas tohto obdobia, pričom síce táto situácia nemôže byť na úkor mal. detí, pretože si ju spôsobil sám, avšak v prejednávanej veci je nesporné, že finančná situácia otca mal. detí sa nezmenila od posledného rozhodovania o výživnom, pretože i v čase posledného rozhodovania, otec nemal riadny príjem, bol nemajetný, naposledy mal byť v pracovnom pomere od 07.06.2021 do 21.06.2021 v AGENTÚRE PERSON EDUCATION SERVIS s.r.o., IČO: 45 866 333, so sídlom SNP 581/111, Žiar nad Hronom, čo vyplýva z potvrdenia Sociálnej poisťovne pobočky Žiar nad Hronom z pripojeného trestného spisu. Pred nástupom na výkon trestu nepoberal štátne sociálne dávky ani pomoc v hmotnej núdzi, čo mal súd preukázané z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom zo dňa 14.09.2021. Keďže nedošlo k zvýšeniu príjmu a zmene finančnej situácie na strane otca a neboli preukázané zvýšené výdavky na strane mal. detí, súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).